

TRYGG PÅ JOBBET

Ett nyhetsbrev från AFA Försäkring. Mars 2016

DIGITALAST I SVERIGE >

VÄSTERBOTTEN
TILL TOPPEN

ARBETSMILJÖUTBILDNING >

HÖGT TRYCK
PÅ STÖD FÖR KURS

FORSKNING >

DET GÅR ATT SKYDDA
SIG MOT ALZHEIMER

Omtanke som bär frukt

På Axfood är det digital anmälan som gäller. Cecilia Hedman, butiksadministratör på Willys i Karlstad, hjälper kollegorna med hur de ska göra för att enklast få sin ersättning från AFA Försäkring. Här berättar hon varför.

Ett stort steg för arbetsmiljön

ANSÖKNINGARNA strömmar in. Redan under de första månaderna av 2016 har en rad svenska företag vässat sina kunskaper om arbetsmiljö. Det beror på att våra ägare gav oss ett nytt viktigt uppdrag vid årsskiftet. Nu kan företag söka stöd från oss för att utbilda sig inom arbetsmiljö. Tanken med stödet är självklart att skapa en bättre arbetsmiljö som kan stärka frisktalerna på arbetsplatserna. Att se till att arbetsplatsen där du jobbar blir säkrare, sundare och mer hälsosam ska vara enkelt. Det ska vara ett litet steg för er att öka kunskapen, men ett stort steg för arbetsmiljön. Fortsätt att söka detta stöd, ni hittar all information på afaforsakring.se.

En annan sak som gläder oss på AFA Försäkring är att allt fler använder våra digitala tjänster när de gör en anmälan. Vi har lagt ner ett stort arbete för att underlätta både för de försäkrade och för arbetsgivarna. Allt syftar till att fler ska få sin ersättning snabbare. Utan att blanketter kommer på avvägar eller fastnar i postfack. Nu sker cirka 70 procent av alla anmälningar till oss via webben, vilket är en strålande utveckling.

MEN DET FINNS de som är ännu bättre. I det här numret träffar vi den kommun och det landsting som har den största andelen digitala anmälningar. Surahammars kommun ligger på 98 procent och Västerbottens läns landsting på 87 procent. Läs mer om hur de har gjort och varför.

En lite mindre glädjande sak är att det finns de som inte känner till vår livförsäkring TGL som faller ut i händelse av att en anhörig avlider. Många omfattas av livförsäkringen, men det är inte alltid lätt för de efterlevande att veta vad som gäller på den avlidnes arbetsplats. Eftersom vi inte är ett försäkringsbolag som alla andra har vi en avdelning som försöker söka upp anhöriga som kan ha rätt till ersättning.

JOHAN LJUNGVIST
KOMMUNIKATIONS DIREKTÖR
AFA FÖRSÄKRING

Sju av tio gör digital anmälan	3
Stor efterfrågan på nytt stöd	4
Riskabel färd till jobbet vintertid	5
Så gör Axfood för att stötta personalen	6
Västerbotten och Surahammar i topp	10
Alzheimerrisken påverkas av jobbet	14
Anhöriga får ersättning vid dödsfall	16

Trygghet på jobbet för fyra miljoner människor

POSTADRESS AFA Försäkring 106 27 Stockholm
BESÖKSADRESS Klara Södra Kyrkogata 18
KUNDCENTER 0771-88 00 99 VX 08-696 40 00
PÅ WEBBEN www.afaforsakring.se

TRYGG PÅ JOBBET utkommer 4 gånger per år i tryckt form.

KONTAKT: tryggpajobbet@afaforsakring.se

ANSVARIG UTGIVARE: Johan Ljungqvist, kommunikationsdirektör

REDAKTÖRER: Benny Nyberg, AFA Försäkring,

Per Cornell, Baluba Branded Content, www.balubabrandedcontent.se

REDAKTIONSRÅD: Pelle Boman, Marie-Louise Forslund, Julia Fransson,

Oskar Hansson, Mikael Jakobsson, Stefan Lampinen och Oskar Ahlund

UPPLAGA: 13 000

TRYCK: TMG Sthlm

AKTUELLT

Nyheter om trygghetslösningar, försäkringar och arbetsmarknad.

31 procent använder fortfarande pappersblanketter när de anmäler till AFA Försäkring. Målet är att den siffran ska bli noll.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Snabbare och enklare med digital anmälan

Allt fler väljer digital anmälan. Men det finns fortfarande arbetsgivare som tvekar. En ny undersökning söker svaret på varför.

ARBETET MED att få ännu fler arbetsgivare att slänga pappersblanketten och gå från analog till digital hantering fortsätter. I dagsläget sker ungefär 70 procent av anmälningarna digitalt.

– Vi vill gärna få med oss resten också, säger Patrik Melin, projektledare för en undersökning bland AFA Försäkrings kunder som syftar till att försöka förstå vad som får vissa att anmäla digitalt och andra att anmäla per brev.

Varför använder vissa fortfarande pappersblankett?

– Det finns inget entydigt svar men

FÖRDELAR MED DIGITAL HANTERING

- **Snabbare hantering.**
- **Förenklad administration.**
- **Bättre överblick.**
- **Säkrare.**
- **Det går fortare för den anställda att få sina pengar.**

man kan bland annat utläsa att flera arbetsgivare ännu inte prioriterat att börja driva förändringsresan. Andra tycker att det gamla sättet att sköta sina ärenden med pappersblanketter helt enkelt fungerar "tillräckligt bra" – så varför ändra någonting som funkar?

– Samtidigt är beredskapen hög för att gå över till digital anmälan om pappersalternativet försvinner, fortsätter han.

DET FINNS FLERA anledningar både för arbetsgivare och försäkrade att anmäla digitalt. Som både Västerbottens läns landsting och Axfood berättar i intervjuer i detta nummer av Trygg på jobbet, blir det en enklare administration för arbetsgivaren. I slutänden innebär det också att den försäkrade kommer att få sin ersättning snabbare och säkrare då pappersblanketter riskerar att fastna på vägen. ●

Det här är kollektivavtalad försäkring

4,5 MILJONER människor är i dag försäkrade hos AFA Försäkring och omfattas av minst en av försäkringarna. En kollektivavtalad lösning innebär att alla anställda omfattas på lika villkor och utan hälsoprövning.

Avtalsförsäkringarna kompletterar de lagstadgade försäkringarna och ger en extra ekonomisk trygghet vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet.

En kollektivavtalad försäkring bestäms efter förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Arbetsgivaren tecknar försäkringen och betalar premien. När många människor försäkras på lika villkor och utan hälsoprövning kan kostnaden för administration sänkas och riskerna spridas. Det leder till förmånliga försäkringsavtal med låga premier.

EN ANSTÄLLD BEHÖVER inte vara medlem i facket för att omfattas av försäkringarna. De innehåller en garantiregel. Den innebär att försäkringarna gäller så fort kollektivavtalet börjat gälla. Även arbetsgivare utan kollektivavtal kan teckna försäkringar för sina anställda. ●

KOLLEKTIVAVTALADE FÖRSÄKRINGAR

- **Sjukförsäkring för medarbetare som är sjukskrivna.**
- **Arbetskadeförsäkring för medarbetare som skadar sig på eller på väg till eller från jobbet.**
- **Försäkring vid föräldraledighet för medarbetare med föräldra- eller graviditetspenning.**
- **Försäkring vid dödsfall om medarbetaren avlider.**
- **Försäkring vid arbetsbrist om medarbetaren blir uppsagd.**

FOTO: BENGT ALM

Högt tryck på utbildningsstöd

Efterfrågan på det nya stödet för arbetsmiljöutbildningar är stor. Ansökningarna kommer från alla typer av företag och flera har redan fått stödet beviljat.

SEDAN 1 JANUARI är det möjligt att söka ekonomiskt stöd för arbetsmiljöutbildning hos AFA Försäkring. Det är Svenskt Näringsliv, LO och PTK som satsar 75 miljoner kronor på tre år.

– Det är roligt att ansökningarna kommer från hela näringslivet. Vi får in ansökningar från företag inom allt från tung industri till stora internationella läkemedelsbolag, men också mindre städ- och fönsterputsfirmor, säger Anna-Mia Olofsson, handläggare för stödet till arbetsmiljöutbildningen.

De hittills mest sökta ersättningarna gäller Systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, för chefer och arbetsmiljöombud och BAM, Basarbetsmiljöutbildning. Men även andra kurser som täcker in fler

aspekter av arbetsmiljöfrågor finns.

Bland utbildningar som ger rätt till stöd återfinns till exempel arbetsinriktad rehabilitering, kemiska hälsofaktorer, vidareutbildning för skyddsombud och arbetsmiljöombud, fysiska och psykiska belastningsfaktorer, hot och våld i arbetslivet och psykosocial arbetsmiljö. AFA Försäkring ger ersättning för en-, två- eller tredagars utbildning samt webbutbildning. Det finns ett tak för hur stort bidrag företaget kan få. Det

går också att söka stöd för kost och logi i samband med utbildningen. Det är enbart privata arbetsgivare som kan söka ersättningen för utbildningskostnaden.

ETT AV DE FÖRSTA företagen som ansökt om ersättning är lagerhållnings- och läkemedelsdistributören Oriola.

– Vi beviljades ersättning för en grundläggande arbetsmiljöutbildning för nya chefer i företaget, säger Tanja Thuresson, HR-specialist på Oriola.

Området är prioriterat på Oriola och Tanja Thuresson välkomnar satsningen.

– Den betyder att vi kanske kan göra en extra insats som det inte funnits utrymme för annars. Till exempel extra utbildningar inom den psykosociala arbetsmiljön, som kan stärka cheferna i deras ledarskap, säger hon.

Ansökan om ersättning för arbetsmiljöutbildning sköts digitalt, vilket gör processen smidigare och mindre krånglig än om det skulle behövas pappersblanketter, enligt Tanja Thuresson. ●

SÅ FUNKAR STÖDET

VAD? Ett stöd för att stärka kunskapen om arbetsmiljöfrågor inom den privata sektorn som finansieras av Svenskt Näringsliv, LO och PTK. Det är AFA Försäkring som ansvarar för stödet.

VEM? Arbetsgivare, inom privat sektor, som har tecknat TFA (Trygghetsförsäkring vid arbetsskada) och har minst en anställd kan söka stödet. Stödet gäller för chefer, skydds- och arbetsmiljöombud.

HUR? Ansökan görs via afaforsakring.se. Där kan man också läsa mer om stödet.

180

forskare inkom med projektskisser till AFA Försäkrings utlysning "Hållbart arbetsliv". Så många ansökningar har aldrig tidigare kommit in i samband med en utlysning.

Vad vet chefen om ångest?

Psykisk ohälsa är den vanligaste orsaken till sjukskrivning för både män och kvinnor. Nu ska Monica Bertilsson, Göteborgs universitet, genomföra en studie om vad chefer kan om ångest och depression, och vad de behöver veta för att kunna stödja anställda som är drabbade.

Genom en webbenkät med 5 000 chefer ska forskarna undersöka sambandet mellan kunskap om psykisk sjukdom och hur cheferna bedömer behovet av sjukskrivning. Projektet har fått ekonomiskt stöd av AFA Försäkring. ●

FOTO: SHUTTERSTOCK

Om man halkar på väg till eller från jobbet kan man få ersättning för läkarbesök och mediciner.

"Störst risk på väg till jobbet"

Vintern är högsäsong för antalet olyckor som anmäls till AFA Försäkring. Fredrik Korp på kundcenter tar emot många ärenden.

Vilka olyckor är vanligast den här årstiden?

– Det handlar om typiska halk- och färdolyckor. Vanligast är att man skadar sig på väg till eller från jobbet när man promenerar eller cyklar. Det är mycket skador på överkroppen eftersom man försöker parera fallet. Det är mer handleder, underarmar och axlar än höfter, ben och fotleder.

Vilka halkar och skadar sig på arbetstid?

– Oftast någon som färdas mellan olika arbetsplatser. Ett exempel är hemtjänstpersonal. Där är risken betydligt större att

halka än om du sitter på ett kontor.

Vad gäller rent försäkringsmässigt?

– Halkar du eller skadar dig på väg till och från jobbet kan du få ersättning för läkarbesök och mediciner. Får du kvarstående besvär, till exempel om något inte riktigt läker som det ska och du inte återfår din fulla förmåga eller får utseendemässiga förändringar 18 månader efter olyckan, kan du få ersättning för det. Därför är det alltid viktigt att anmäla en skada även om den inte tycks så allvarlig när den inträffar.

Vilken försäkring går in?

– Trygghetsförsäkringen vid arbets-skada, TFA/TFA-KL. Där ingår olycksfall vid färd till och från jobbet. Även om du skadar dig under arbetstid gäller försäkringen. Skillnaden är att då gäller också ersättning för inkomstbortfall till följd av olyckan. Blir du sedan långtids-sjukskriven kan det handla om ersättning för sveda och värk. ●

Fredrik Korp,
AFA Försäkrings
kundcenter.

Digitala tjänster uppskattas

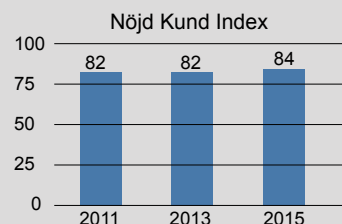
ARBETSGIVARNA ÄR väldigt nöjda som kunder till AFA Försäkring. Den ökande andelen som hanterar anmälningar och bekräftar anställningar via AFA Försäkrings e-tjänst är dock ännu nöjdare än de som använder pappersblanketter. Och intranätet är den vanligaste vägen för information till medarbetarna. Det visar Nöjd Kund Index, NKI, för arbetsgivare.

Även om skillnaden är liten så är de kunder som är digitaliserade mer nöjda än de som fortfarande använder blankett.

Frågorna, som bland annat tittar på hur nöjd man är med själva anmälningsprocessen, visar upp samma mönster.

EN ANNAN KATEGORI frågar handlade om vilka kanaler arbetsgivaren använder för att informera medarbetarna om försäkringar. Vanligast är intranätet, på andra plats kommer broschyrer och skriftlig information. I tredje hand sprids informationen via introduktionsutbildning och information till nyanställda.

– När intranätet är den vanligaste informationskanalen är det ganska enkelt för arbetsgivaren att lägga in en länk till AFA Försäkrings e-tjänst för att driva på processen med digitala anmälningar. Det är en tanke vi får skicka med, säger Patrik Melin, projektledare och ansvarig för kundanalys och relationshantering. ●

Cecilia hjälper kollegorna att göra rätt

Axfood tog ett centralt beslut om att det är digital anmälan till AFA Försäkring som gäller. För att lyckas krävs ett stort engagemang från cheferna ute i butikerna.

TEXT: PER CORNELL FOTO: ULLA-CARIN EKBLOM

Cecilia Hedman, butiksadministratör på Willys i Karlstad, ser till att kollegorna inte missar de kollektivavtalade försäkringarna.

Det är förmiddag på Willys i Karlstad och ganska lugnt i den stora matbutiken som ligger i Växnäs industriområde. Men det finns alltid saker att göra: är det inte rusning passar butikschefen Geir-Ove Solli och butiksadministratören Cecilia Hedman kanske på att intervjua sommarjobbare. Eller hjälpa anställda med hur de ska göra när de anmäler till AFA Försäkring. Det är ett av Cecilia Hedmans ansvarsområden.

Butiken har inte drabbats av särskilt många arbetsskador, men det är klart att risker alltid finns, exempelvis på lagret eller om det är halt ute på lastkajen när de tar emot leveranser.

– Det har väl också hänt att någon har bränt sig på ugnen när vi bakar bröd, men vi har varit ganska förskonade från arbetsskador. Däremot har vi många som är föräldralediga som omfattas av föräldrapenningtillägget, säger Cecilia Hedman.

OCH DET ÄR i de lägena som det är meningen att Cecilia Hedman och alla de andra inom Axfood-koncernen som har liknande tjänster som hon, ska guida de anställda rätt. Det handlar om att påminna >>>

Timo Tuhkunen är frysansvarig och skyddsombud på arbetsplatsen.

>>> om försäkringarna som finns, och att hjälpa de anställda med hur de ska göra för att anmäla till AFA Försäkring. Koncernen har tagit beslutet att alla anmälningar ska ske digitalt, via afaforsakring.se.

CENTRALT PÅ AXFOOD, på medarbetarsupporten i Jönköping, jobbar Sara Wilderoth som teamchef.

Det är hon som bekräftar att de personer som anmäler till AFA Försäkring är anställda inom Axfood.

– Vi var snabba med att implementera de digitala tjänsterna 2012. I dag finns all information om hur man ska göra på intranätet och i de checklistor som alla chefer ute på enheterna har. Vi har bestämt

oss för att det bästa för alla parter är om de anställda anmäler digitalt, säger hon.

Ur hennes perspektiv har det systemet flera fördelar. Bland annat går det snabbare för henne och kollegorna, jämfört med om de skulle fylla i papper som sedan ska skickas in.

– Nu kan vi lägga in det som en rutin att jag går in och bekräftar anställningar en gång om dagen. Då blir det gjort direkt och tar minimalt med tid.

En annan fördel som hon ser är att de kan föra statistik på ett helt annat sätt. Det går också att beräkna hur mycket tid som hennes avdelning lägger på att hantera försäkringarna, som ju bara är en

Geir-Ove Solli, butikschef.

av deras många uppgifter.

Men det är också positivt för de anställda som hon ser det. I och med att de sköter anmälan själva via nätet får de också en bättre kontroll över sitt ärende och blir mindre beroende av medarbetarsupporten.

– Det kan hända att medarbetare hör av sig till oss och frågar om försäkringarna. Men jag tror att cheferna ute i butikerna har en ännu viktigare roll. De gör ett stort jobb kring att få sina medarbetare att anmäla och att anmäla digitalt.

CECILIA HEDMAN på Willys i Karlstad hjälper gärna kollegorna med just detta.

– De flesta vet inte riktigt vad

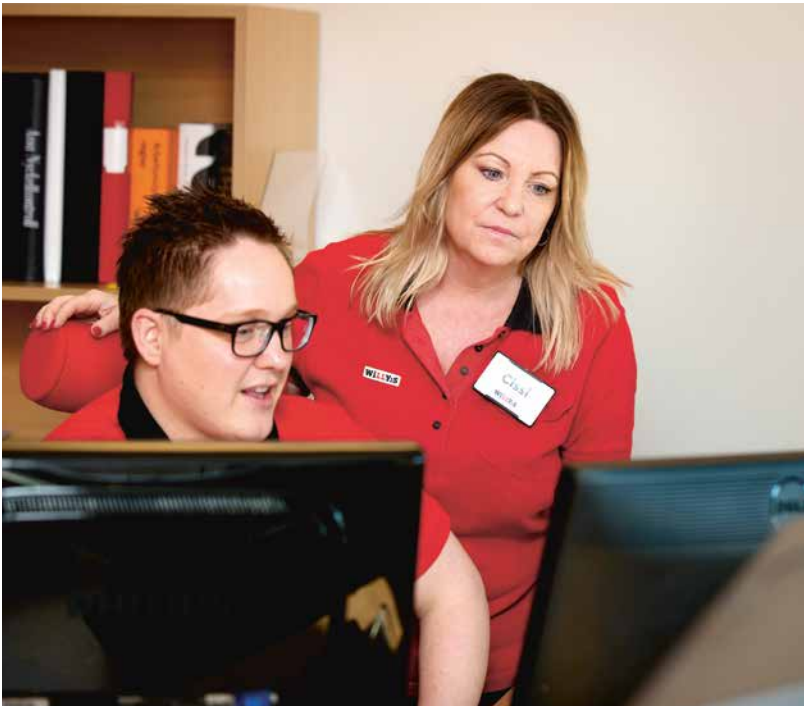
SÅ HÄR GÖR AXFOOD:

- Informerar om försäkringarna och hänvisar till afaforsakring.se på sitt intranät.
- Har checklistor som varje chef kan följa om någon behöver utnyttja avtalsförsäkringarna.
- På Willys i Karlstad ser man alltid till att påminna de anställda och informerar regelbundet om försäkringarna på personalmöten.

DET HÄR ÄR AXFOOD:

- I Axfood-koncernen ingår Willys och Hemköp. genom kedjan Axfood Snabbgross. Dagab ansvarar för koncernens sortimentsutveckling, inköp och logistik.
- Inom Hemköp finns även handlarägda butiker och Axfood Närlivs samverkar med Tempo, Handlar'n och Direkten. Axfood Närlivs levererar dessutom till servicehandeln.
- Axfood har 262 egna butiker och cirka 820 samverkande butiker.
- Axfood har en marknadsandel på cirka 20 procent.
- Grossistförsäljning drivs

Butikschef Geir-Ove Solli och Cecilia Hedman tycker att det är enkelt att hitta information om försäkringarna på afaforsakring.se.

Mi Helmersson Rundin som ansvarar för kött- och charkavdelningen fick hjälp av Cecilia Hedman när hon var sjukskriven.

som gäller och hur de ska göra, så vi brukar göra anmälan tillsammans vid min dator. Det tycker de känns tryggt.

– När det handlar om föräldrapenningtillägget säger jag alltid till att det här finns när jag ringer och gratulerar någon som har fått barn. Så kan de själva göra anmälan hemifrån.

Enligt Cecilia Hedman uppskattas det mycket av de anställda, för det är inte alltid de känner till försäkringarna.

– Om inte jag hade berättat för dem hade de kanske inte haft en aning om att de kan ha rätt till extra stöd. Jag minns särskilt en anställd som var allvarligt sjuk som vi hjälpte. Hon började nästan gråta

av lycka när pengarna kom in. Det var guld värt för henne. När något sådant händer blir jag alldeles varm i hjärtat.

DEN HÄR OMTANKEN om medarbetarna hänger tätt ihop med butikschefen Geir-Ove Sollis vision om att de ska ha en trivsam arbetsmiljö på arbetsplatsen. Sedan han tillträdde för snart fem år sedan har arbetsmiljö varit en av hans viktigaste frågor.

– Den inställningen har verkligen burit frukt för klimatet på arbetsplatsen. Jag tycker vi är bra på att ta hand om varandra och på att fånga upp om någon av de anställda mår dåligt, säger Cecilia Hedman.

Butiken har 64 anställda och det

Cecilia Hedman, butiksadministratör.

verkar finnas en familjär känsla på arbetsplatsen. Då blir det också ännu mer naturligt för Cecilia Hedman att se till att alla som kan ha rätt till ersättning från AFA Försäkring också får det.

– Vi är bra på att se till det och brukar alltid informera om försäkringarna på våra personalmöten. Nu har vi till exempel fyra personer som är föräldralediga och alla har anmält till AFA Försäkring.

Vad tycker du om informationen från AFA Försäkring?

– Jag tycker att informationen på hemsidan är väldigt bra, det går alltid att få svar på de frågor man har. Jag tycker också att själva anmälningstjänsten är enkel att använda. ●

Knepen som gjorde

Västerbotten är det landsting i landet som är bäst på att använda AFA Försäkrings digitala tjänster för att ansöka om försäkringspengar. Här avslöjar de hur de har gjort.

TEXT: PER CORNELL FOTO: JOHAN GUNSÉUS

TÄVLINGEN "Digitalast i Sverige" avgjordes i februari, för tredje gången. Bland landstingen var det Västerbottens län som tog hem förstaplatsen efter en kamp ända in över mållinjen – decimalerna fick till slut avgöra.

– Vi är jätteglada, men äras den som äras bör, säger Maria Tykoss, enhetschef för HR och verksamhetsstöd.

Hon syftar på sina medarbetare på lönekontoret i Umeå som är de som hanterar alla löner, pensioner och försäkringsärenden för landstingets anställda. För det är de som har fattat beslutet att i kontakten med AFA Försäkring använda de digitala tjänster som finns när det gäller att anmäla till någon av de kollektivavtalade försäkringarna. Det har de gjort för att göra det enklare för de anställda att få ut sina försäkringspengar efter exempelvis en arbetsskada eller en längre sjukskrivning. Men också för att förenkla sin egen administration.

För sina framgångar med den digitala utvecklingen blev lönekontoret i Västerbotten uppvaktade med tårta, diplom och pokal för >>>

Västerbotten bäst

Benny Nyberg, AFA Försäkring, delar ut pris till Maria Tykossou, enhetschef för HR och verksamhetsstöd på Västerbottens läns landsting.

>>> en tid sedan. Glädjen var stor bland medarbetarna och man såg hur de sträckte lite på sig över den positiva uppmärksamheten.

Per-Olof Adolfs-son är pensions-handläggare på lönekontoret och en av dem som ansvarar för de kollektivavtalade försäkringarna som de anställda inom landstinget omfattas av via AFA Försäkring. Från hans perspektiv är det viktigaste av allt att så många av de anställda som möjligt får del av de försäkringspengar de har rätt till.

– Det är en uttalad policy från arbetsgivaren att vi ska göra allt vi kan för att fler ska använda försäkringarna. Och här är det många som bidrar. Vi gör vissa saker, facken pratar om det här och cheferna ute i verksamheten påminner också. Det är ett samarbete, men det finns säkert mer vi kan göra.

ATT VÄSTERBOTTEN har blivit allt mer digitalt beror på flera olika saker. De har kopplat på ett system – Lisa – till sitt rehabsystem för att kunna hålla koll på de arbetsskador som inträffar och som de rapporterar vidare till Försäkringskassan. Detta har också gjort det lättare att anmäla digitalt till AFA Försäkring – numera sker inga arbetsskadeanmälningar på pappersblanketter.

– För sjukskrivningar över 90 dagar får vi jobba på ett annat sätt. Tidigare skickade vi ut anmälningsblanketter till de sjukskrivna som de skulle fylla i och skicka in. Det tog tid och blev omständligt. Nu skickar vi ut ett brev med exakta instruktioner för hur de ska göra för att anmäla digitalt via AFA Försäkrings hemsida.

Enligt Per-Olof och hans kollega Niklas Lindmark fungerar

Per-Olof Adolfs-son ansvarar för pensioner och försäkringar på lönekontoret.

Niklas Lindmark, till höger, håller koll på långtidssjukskrivningar bland personalen. Till vänster Benny Nyberg från AFA Försäkring.

det väldigt bra. Allt fler förväntar sig att kunna göra den här typen av ärenden via datorn. Dessutom innebär det att den försäkrade kan få sin ersättning snabbare. Och som en extra bonus gör det

”
När man hjälper någon till ersättning kan jag känna en stolthet.”

Niklas Lindmark

lönekontorets administration betydligt enklare.

– Jag tror också att det här innebär att fler anmäler, eftersom det är enklare på det här sättet, säger Niklas Lindmark.

LÖNEKONTORET HAR hittat ett smidigt system för att inte tappa bort några ärenden på vägen. Det viktigaste är att så många som möjligt anmäler när de har rätt till ersättning. Brevet följs upp och i möjligaste mån påminner man de anställda som glömmer bort att anmäla.

VÄSTERBOTTENS BÄSTA TIPS:

- Lagg över ansvaret för att anmäla på de anställda. Våga lita på att de kommer att klara att göra det själva via afaforsakring.se
- Ta fram en bra och enkel instruktion för hur de ska göra och en rutin för hur ni ser till att den anställda får instruktionen.
- Använd alla tillfällen för att informera cheferna om vad som gäller vid anmälan till AFA Försäkring. Cheferna är en viktig nyckel till att fler ska anmäla och att de anmäler digitalt.

Lönekontoret firade vinsten med kaffe och tårta.

– Alla vet ju inte om att försäkringarna finns. När man hjälper någon till ersättning kan jag känna en stolthet, säger Niklas.

Per-Olof håller med. Det händer att han hjälper till handgripligen med anmälningar. När någon är allvarligt sjuk kan det vara svårt att ta tag i den här typen av frågor.

– Jag minns en gång då en person hade varit sjuk en längre tid. Jag anmälde åt honom och jag tror han var berättigad till 400 000 kronor. Det blev ju en ganska stor förändring för honom. ●

Karin Silfver, till vänster, satsar på att samtliga anmälningar ska vara digitala i år.

SURAHAMMAR BÄST IGEN

STORT GRATTIS till Surahammars kommun som tagit hem titeln Digitalast i Sverige 2015! Det var tredje gången som pokalen gick till de duktiga lönehandläggarna i Surahammars kommun. Här såg de tidigt fördelarna med att använda de digitala tjänsterna och bestämde sig för att bli helt digitala. Enkelheten och snabbheten var två tungt vägande skäl till att bli digitala. De lag under stora delar av året på 100 procent digitala anmälningar men tappade lite

på slutet och landade på 98 procent digitalt.

– Det känns lite trist när vi var på 100 procent att vi inte kunde hålla det hela året säger Karin Silfver, lönehandläggare på Surahammars kommun.

– Nu kommer vi att kämpa ännu hårdare för att inte några anmälningar ska slinka in på papper under 2016, fortsätter Karin Silfver. ●

Karins tips för hur man blir mer digital: afaforsakring.se/digitalastisverige

Här är resultatet i tävlingen Digitalast i Sverige:

Mest digitala kommunerna:

1. Surahammar	98 %
2. Jokkmokk	97 %
3. Habo	96 %
4. Mölndal	95 %
5. Ale	95 %
6. Nordanstig	95 %
7. Bräcke	94 %
8. Trosa	94 %
9. Oskarshamn	94 %
10. Hässleholm	93 %

Mest digitala landstingen:

1. Västerbotten	87,4 %
2. Gävleborg	87 %
3. Skåne	87 %
4. Halland	86 %
5. Norrbotten	85 %
6. Jämtland	85 %
7. Östergötland	83 %
8. Västra Götaland	81 %
9. Värmland	81 %
10. Uppsala	78 %

HALLÅ DÄR, Benny Nyberg, kommunikatör på AFA Försäkring ...

Vad händer kring digital anmälan i kommuner och landsting?

– Att fler har blivit digitala. Det roligaste av allt är nog att landstingen har ökat så mycket. Vinnaren förra året låg på 79 procent digitala anmälningar. Det hade bara räckt till en tiondeplats i år, säger Benny Nyberg.

Är det lättare för mindre organisationer att komma i gång, tror du?

– Det kan nog vara lite enklare för de mindre eftersom det räcker med att några få personer bestämmer sig för att man ska jobba digitalt i stället. Men vi har även med några större organisationer i toppen. Ett landsting som imponerar lite extra är Skåne, som ju är väldigt stort. Att de har klarat att göra skiftet från att skicka pappersblanketter till digital

hantering visar att även stora organisationer klarar detta om de bestämmer sig.

Varför anmäler fler digitalt?

– Alla som börjar rekommenderar tjänsten eftersom den förenklar deras arbete. När vi startade den här kampanjen var den digitala användningen ganska låg, men framför allt det senaste året har det ökat rejält. Det är väl flera faktorer som påverkar. Dels att den digitala mognaden ökar i samhället, men även att vi ständigt förbättrar våra digitala tjänster. ●

Benny Nyberg

Så undviker man alzheimer

Chefsjobb, hög utbildning och mycket mänsklig kontakt minskar risken för Alzheimers sjukdom. Men för att få ett ännu bättre skydd gäller det att leva sunt och stimulera hjärnan även på fritiden, visar en kunskapsöversikt som AFA Försäkring har finansierat.

TEXT: KRISTER ZEIDLER FOTO: BONS NISSE ANDERSSON / ELEKTRIKERN

DEN STÖRSTA RISKEN för att drabbas av alzheimer är genetisk och att nära släktingar har fått sjukdomen. Men det finns faktorer som skyddar, bland annat hur vi använder vår hjärna i yrkeslivet.

– Störst skydd ger det om man har ett komplext jobb med mycket mänsklig kontakt. Något mindre skydd ges om man bara jobbar med föremål eller teknisk utrustning, som datorer, säger Lars-Gunnar Gunnarsson, biträdande professor i neurologi och överläkare på Arbets- och miljömedicin vid Örebro universitet.

Han har tillsammans med statistikern Lennart Bodin gjort en kunskapssammanställning om sambandet mellan Alzheimers sjukdom och faktorer i arbetsmiljön. Resultaten visar att chefer med lång utbildning och ett arbete med mycket interaktion med människor löper en halverad risk att drabbas av sjukdomen. Störst betydelse för att stimulera hjärnan har kontakten med andra människor.

– Jag brukar säga till mina studenter när jag föreläser att det vi som lärare har att jobba med är kanske 20 procent av deras hjärnkapacitet. Omkring hälften av hjärnkapaciteten går åt till att klara av sociala interaktioner.

Samtidigt finns det faktorer i

arbetslivet som motverkar skyddet mot alzheimer. Därför är det inte självklart att arbetstagare eller mellanchefer inom till exempel vård och omsorg skulle vara bättre skyddade mot sjukdomen.

– Skyddseffekten är lika stor i alla sådana här relationsyrken, men skyddet motverkas när man har låg kontroll och hög stress, säger Lars-Gunnar Gunnarsson.

ÄVEN LIVSSTILEN spelar in. Rökning, en hög alkoholkonsumtion, dåliga matvanor och för lite motion är några faktorer som spär på risken att drabbas av alzheimer.

– Om man har ett jobb som inte stimulerar eller med väldigt låg komplexitet och man dessutom röker och fritidsaktiviteten består i att man sitter framför tv:n och dricker öl, då löper man en väldigt stor risk.

Men det går att kompensera för att man saknar utbildning och har ett ensidigt, ostimulerande arbete med låg kontroll genom att ha en

SÅ SKYDDAR DU DIG MOT ALZHEIMER

- **Använd hjärnan både i arbetet och på fritiden.**
- **Sitt inte still för mycket på jobbet.**
- **Var socialt aktiv och umgås med släkt och vänner.**
- **Ät sunt, som medelhavskost och frukt och grönt.**
- **Träna regelbundet eller gå långa promenader flera gånger i veckan.**
- **Lite alkohol ger ett visst skydd, men överkonsumtion skadar.**

för hjärnan aktiv och sund fritid. Det kan till exempel vara att man är friluftsmänniska och socialt aktiv inom föreningslivet. På det viset kan två kollegor med samma arbete men med skilda livsstilar ha helt olika risk för att utveckla demenssjukdomen.

Att det är viktigt att hålla i gång och hela tiden stimulera hjärnan för att skydda den är inte så konstigt, menar Lars-Gunnar Gunnarsson.

– Vi vet ju sedan gammalt att det vi använder i kroppen utvecklas och bibehålls. Men det vi inte använder går tillbaka successivt. Så fungerar allting i hela kroppen. Den anpassar sig till rådande krav, fysiska och mentala.

KUNSKAPSÖVERSIKTEN visar också att det finns andra riskfaktorer i arbetsmiljön som kan bidra till alzheimer.

– Det gäller alla som jobbar med elektrisk utrustning som avger högspänning, till exempel inom verkstadsindustrier och vid järnvägen. Vår slutsats är att det kan finnas en risk, men att det behövs mer forskning.

Kunskapsöversikten ska bland annat fungera som ett underlag för arbetsmarknadens parter och för fördelningen av AFA Försäkrings forskningsmedel. ●

”**Störst betydelse för att stimulera hjärnan har kontakten med andra människor.**”

Ett komplext jobb med mycket mänsklig kontakt i kombination med en sund livsstil skyddar mot alzheimer, menar Lars-Gunnar Gunnarsson.

Okänd livförsäkring kan göra stor skillnad

Om en försäkrad avlider kan det finnas försäkringspengar för de anhöriga. Men Tjänstegruppliv, TGL, är relativt okänd. Genom lite detektivarbete kunde AFA Försäkring ändå betala ut 4 miljoner kronor till anhöriga 2015.

TEXT: MIKAEL GIANUZZI

LIVFÖRSÄKRINGEN Tjänstegruppliv, TGL, gäller för privatanställda arbetare där arbetsgivaren tecknat försäkringen och betalar in premien. Det kan vara skälet till att många anhöriga inte känner till att den finns. Därför är det inte heller ovanligt att ingen gör anspråk på pengar som de anhöriga har rätt till när en försäkrad avlider.

På avdelningen Liv på AFA Försäkring har ärendena hög prioritet och fyra personer arbetar med att spåra upp anhöriga och göra utredningar om försäkringsfrågan.

– **DET BÖRJAR** med att vi får en signal från Skatteverket när någon avlidit.

Då samkör vi uppgifterna med våra egna system men också andras, som Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens, och letar enligt vissa parametrar. Får

Carin Landqvist

vi en träff och det är troligt att de anhöriga skulle kunna få ersättning öppnar vi en utredning, säger Carin Landqvist, chef på Liv.

Handläggaren tar då kontakt med de anhöriga och berättar att de

FOTO: SHUTTERSTOCK

Ofta vet anhöriga inte om att livförsäkringen Tjänstegruppliv finns. Fyra personer på AFA Försäkring jobbar med att spåra anhöriga och göra utredningar om försäkringsfrågan.

kan ha rätt till ersättning från TGL men att ytterligare utredning krävs.

– Ska vi gå vidare med ärendet måste en skadeanmälan skickas in till oss. Vi söker då upp arbetsgivare alternativt anhöriga så att ingen ska missa ersättning, säger Carin Landqvist.

DE UTBETALADE beloppen varierar. Det handlar i första hand om begravningshjälp som betalas ut till make/maka, registrerad partner eller sambo. Finns det barn med i bilden kan det utbetalas barnbe-

”

Vi vill hinna fram innan dödsboet hunnit stänga.”

Carin Landqvist

lopp i upp till 20 år. Finns det till exempel tre minderåriga barn kan det röra sig om uppemot 500 000 kronor totalt.

Tidsaspekten är också viktig i arbetet.

– Vi vill hinna fram innan dödsboet hunnit stänga. Det kostar pengar att öppna upp det och kanske viktigast av allt är att de anhörigas sorgearbete kanske kommit in i en ny fas och det kan kännas jobbigt om allt måste rivs upp igen, säger Carin Landqvist. ●